

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > 15 Temmuz'un ikinci yıldönümünde darbe davaları ne durumda?

Sedat Ergin

15 Temmuz'un ikinci yıldönümünde darbe davaları ne durumda?

14 Temmuz 2018

BUGÜN itibarıyla 15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden tam iki yıl geçmiş bulunuyor. Geçen iki yıl içinde Türk demokrasisini hedef alan bu darbe girişiminin faillerinin adalet önünde hesap verdikleri yargılama sürecinde önemli bir mesafe alındı.

Örneğin, önceki gün '15 Temmuz Şehitler Köprüsü' üzerinde meydana gelen olaylara ilişkin 143 sanıklı davada sona gelindi. Mahkeme, bu davada 72 sanığa ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verirken, 27 sanığı ise 17 yıl ve altında değişen hapis cezalarına çarptırdı. Biri asteğmen, 43'ü er olmak üzere 44 sanık ise beraat etti.

*

Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre, 15 Temmuz'dan sonra açılan toplam 289 darbe davasından 194'ü önceki gün itibarıyla karara bağlanmış bulunuyor. Bu rakam, darbe davalarından yaklaşık üçte ikisinin birinci derece mahkemeler aşamasında sonuçlandığını gösteriyor. Bu davalarda 1.624'ü 'ömür

boyu' olmak üzere 2 bin 381 sanık hapis cezasına çarptırılmış. Bu toplam içindeki 757 sanık hakkında ise 1 yıl ile 20 yıl arasında değişen hapis cezaları verilmiş.

Bakanlığın dökümünde yargılama sonunda beraat eden sanıkların sayısı ile ilgili bir bilgi ne yazık ki yer almıyor. Ancak 2017 sonu itibarıyla hazırlanmış olan benzer bir çalışmada sanıkların yaklaşık üçte birinin beraat ettiği görünüyordu. Beraat eden şüphelilerin tümü olmasa da önemli bir bölümünün, 15 Temmuz gecesi komutanlarının verdikleri emirleri yerine getiren er ve erbaş statüsündeki askerler olduğunu söyleyebiliriz.

Kalan 95 davanın büyük çoğunluğunun bu yıl sonuna kadar sonuçlanması şaşırtıcı olmaz. Bunlar içinde üç büyük dava özel bir önem taşıyor ve her üçünde de henüz karar aşamasına gelinmiş değil.

Bu grubun başında, FETÖ'nün darbe karargâhı olarak kullandığı Akıncı Üssü'ndeki faaliyeti ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nı konu alan 481 sanıklı büyük dava geliyor. Bir diğeri, Genelkurmay Başkanlığı Karargâhı'ndaki darbe faaliyetine odaklanan 221 sanıklı ana karargâh davası. Ve üçüncü dava olarak da 155 sanığın suçlandığı Güvercinlik'teki Kara Havacılık Komutanlığı davasını sayabiliriz. Bunlardan ana karargâh ve Güvercinlik davalarında savcıların esas hakkındaki mütalaalarını sunmuş olmalarına karşılık, Akıncı davasında bu aşamaya henüz gelinmiş değil.

*

Davalar birinci derece mahkemelerde birbiri ardına sonuçlanırken, ikinci bir düzlemde bu davaların temyiz süreci de başlamış bulunuyor. Bu çerçevede önümüzdeki dönemde mahkûmiyet ve beraat kararlarıyla ilgili istinaf mahkemelerine yapılan itiraz başvurularının akıbeti önem kazanacak. Bunu daha sonraki aşamada temyiz sürecinin son aşaması olarak Yargıtay izleyecek.

Darbe girişiminde suçüstü yakalanan, kalkışmaya katıldığı somut delillerle inandırıcı bir şekilde ortaya konan sanıkların durumunun temyiz sürecinde de bir tartışmaya yol açması beklenmemeli. Bu durumdaki darbe faileri hakkında verilen mahkûmiyet kararları, toplum vicdanında kanlı darbe girişimiyle ilgili adalet beklentisine karşılık veriyor.

*

Temyiz sürecinin ana tartışmalarından biri, darbe sanıklarının bir bölümünün 15 Temmuz gecesi gerçekten suç kastı taşıyıp taşımadıkları meselesinde ortaya çıkacak gibi görünüyor. 15 Temmuz gecesi darbe faaliyetinin içinde yer alan, ancak bu faaliyetin darbe amaçlı olduğunu bilmediğini, bunu sonradan öğrendiğini söyleyen çok sayıda sanık var. Bu sanıklar, komutanlarının verdikleri emirleri yerine getirdiklerini söylüyor. Bu durumdaki sanıklarla ilgili mahkemelerden farklı doğrultuda kararlar çıkması, muhtemelen temyiz sürecinde giderilmesi gereken konulardan biri olacaktır.

Bir diğer mesele isimleri giyaplarında darbeciler tarafından görevlendirme listelerine yazılan subay ve generallerin durumudur. Burada da savcılar ve mahkemeler tarafından yine farklı değerlendirmeler söz konusu olmuştur.

*

Burada temyiz sürecini bekleyen kritik bir sınav. FETÖ mensubu olup bilerek darbeve katılan

sanıklarla, gıyaplarında darbe ile ilişkilendirilen ya da bilmeden kendilerini darbe faaliyetinin ortasında bulan sanıklar arasında gereken ayırımın gözetilmesidir.

Her halükârda, bu davalarda 15 Temmuz'dan sonra kat edilmiş olan büyük mesafe yabana atılmamalıdır. Darbe sonrası dönemin türbülansı geride kaldığına göre, şimdi daha soğukkanlı ve adil bir bakışla bu dosyalara eğilme zamanıdır.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş